

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា

គោលនយោបាយជាតិ

ស្តីពី

ភាសាខ្មែរ

បានទទួលការឯកភាពពីគណៈរដ្ឋមន្ត្រី

ក្នុងសម័យប្រជុំពេញអង្គ លើស្នងត្រី ថ្ងៃទី២២ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៩

មាតិកា

អារម្ភកថា.....	១
១. សេចក្តីផ្តើម.....	១
២. ចក្ខុវិស័យ.....	២
៣. គោលបំណង.....	២
៤. គោលដៅ.....	២
៥. យុទ្ធសាស្ត្រ.....	៣
៦. ផែនការសកម្មភាព.....	៤
៧. ការតាមដានត្រួតពិនិត្យនិងការវាយតម្លៃ.....	៥
៨. សេចក្តីសន្និដ្ឋាន.....	៥
សន្ទានុក្រម.....	៦/៧/២០១៥

សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន
នាយករដ្ឋមន្ត្រី នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

អាណាចក្រ

នៅគ្រប់សម័យកាល បុព្វបុរសខ្មែរតែងតែយកចិត្តទុកដាក់ខ្ពស់ក្នុងការថែរក្សានិងការការពារភាសា និងអក្សរខ្មែរឱ្យនៅគង់វង្សជារៀងរហូតមកដល់បច្ចុប្បន្ន។

ភាសានៃជនជាតិនីមួយៗនៅលើពិភពលោកតែងតែមានការវិវត្តទៅតាមតម្រូវការសង្គមនិងសម័យកាល។ ដូចគ្នានេះដែរ ភាសាខ្មែរក៏មានការវិវត្តជាច្រើនដំណាក់កាលទាំងពាក្យ ទាំងទម្រង់អក្សរ ដែលមានភស្តុតាងនៅលើផ្ទាំងសិលាចារឹកតាមប្រាសាទនានា ក្នុងសាស្ត្រាស្ថិកវិទ្យានិងក្រាំងតាមវត្តអារាម ក្នុងវចនានុក្រមនិងឯកសារផ្សេងៗ ជាដើម។ ក្នុងគ្រប់ដំណាក់កាលនៃប្រវត្តិសាស្ត្រ បុព្វបុរសខ្មែរ ជាពិសេសព្រះសង្ឃបានខិតខំពុះពារអភិរក្សនិងអភិវឌ្ឍភាសានិងអក្សរខ្មែរឱ្យនៅគង់វង្សរហូតមក។

ភាសាខ្មែរមានការរីកចម្រើននិងឈានទៅធ្វើស្តង់ដានីយកម្មចាប់ពីពេលដែលព្រះបាទស៊ីសុវត្ថិ បានត្រាស់បង្គាប់ឱ្យបង្កើតក្រមជំនុំមួយនៅឆ្នាំ១៩១៥ ដើម្បីរៀបចំធ្វើវចនានុក្រមខ្មែរជាលើកដំបូង។ នៅ ឆ្នាំ១៩៣៤ ក្រមជំនុំមួយទៀតត្រូវបានបង្កើតឡើង ដែលក្រោយមកមានឈ្មោះថា គណៈកម្មការវប្បធម៌ សម្រាប់បង្កើតបច្ចេកសព្ទថ្មីៗ និងបន្ទាប់មកទៀតមានការបង្កើតគណៈកម្មាធិការជាតិខេមរយានកម្មនៅ ឆ្នាំ១៩៦៧។

បន្ទាប់ពីបានរំដោះប្រទេសកម្ពុជាឱ្យរួចផុតពីរបបប្រល័យពូជសាសន៍នៅថ្ងៃទី៧ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៧៩ រដ្ឋាភិបាលនិងប្រជាជនកម្ពុជាបានខិតខំស្តារនិងកសាងប្រទេសពីបាតដៃទទេឱ្យមានការរីកចម្រើនជាបណ្តើរៗ លើគ្រប់វិស័យ ក្នុងនោះរដ្ឋាភិបាលក៏បានយកចិត្តទុកដាក់ខ្ពស់ផងដែរក្នុងការប្រើប្រាស់ភាសានិងអក្សរ ខ្មែរដែលជាអត្តសញ្ញាណជាតិ។

ទន្ទឹមនឹងការវិវត្តនៃសង្គម ក្នុងរយៈពេលកន្លងមក ការប្រើប្រាស់ភាសាខ្មែរមិនទាន់មានការឯកភាព គ្នាទាំងស្រុងនៅឡើយ។ ដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហានេះ អ្នកជំនាញភាសានិងថ្នាក់ដឹកនាំបានខិតខំជាជំហានៗ ដោយស្មារតីប្រុងប្រយ័ត្ននិងការទទួលខុសត្រូវខ្ពស់ក្នុងការកំណត់គោលការណ៍នៃការប្រើប្រាស់ភាសាខ្មែរ។ លើសពីនេះទៅទៀត ភាសានិងអក្សរខ្មែរត្រូវបានកំណត់ក្នុងរដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃប្រទេសកម្ពុជា ជាភាសានិង អក្សរផ្លូវការសម្រាប់ការប្រើប្រាស់និងការប្រាស្រ័យទាក់ទងគ្នាលើគ្រប់វិស័យស្របតាមតម្រូវការ ដើម្បី ធ្វើឱ្យមានសុខដុមរមនាក្នុងការអភិវឌ្ឍសង្គមជាតិ។ ក្នុងន័យនេះ រាជរដ្ឋាភិបាលបានបង្កើតវិទ្យាស្ថាន ភាសាជាតិនៅឆ្នាំ១៩៩៨ និងបង្កើតគណៈកម្មាធិការជាតិភាសាខ្មែរនៅឆ្នាំ២០០៧ ហើយគណៈកម្មាធិការ នេះបានប្តូរទៅជាក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរនៅឆ្នាំ២០១១និងប្រគល់ឱ្យក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែររៀបចំ គោលនយោបាយជាតិស្តីពីភាសាខ្មែរនៅឆ្នាំ២០១៨ ដើម្បីបន្តដោះស្រាយបញ្ហានានាដែលទាក់ទងនឹង ភាសាខ្មែរ និងធ្វើជាឯកសារតម្រង់ទិសក្នុងការប្រើប្រាស់ ការអភិរក្សនិងការអភិវឌ្ឍភាសាខ្មែរ ដោយ អភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចជាតិនិងឯកភាពជាតិផងដែរ។

(Signature)

ខ្ញុំមានសេចក្តីសង្ឃឹមយ៉ាងមុតមាំថា គោលនយោបាយជាតិនេះនឹងបម្រើជាឧត្តមប្រយោជន៍ដ៏មានប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់ក្នុងការប្រើប្រាស់ភាសាខ្មែរឱ្យបានត្រឹមត្រូវនិងទូលំទូលាយដើម្បីរក្សាអត្តសញ្ញាណជាតិ និងឆ្លើយតបទៅនឹងសេចក្តីត្រូវការក្នុងប្រទេស តំបន់ និងពិភពលោក ដែលកំពុងអភិវឌ្ឍឥតឈប់ឈរ និងឆាប់រហ័ស។

ក្នុងនាមរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ខ្ញុំសូមវាយតម្លៃខ្ពស់និងកោតសរសើរចំពោះគណៈកម្មការរៀបចំគោលនយោបាយជាតិស្តីពីភាសាខ្មែរនៃក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរនិងអ្នកពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ដែលបានចូលរួមរៀបចំគោលនយោបាយនេះឡើងប្រកបដោយជោគជ័យ។

ថ្ងៃព្រហស្បតិ៍ ១៤ ខែ ខែសីហា ឆ្នាំកុរ ឯកស័ក ព.ស.២៥៦៣
ធ្វើនៅរាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ០១ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៩

១. សេចក្តីផ្តើម

ជនជាតិខ្មែរគឺជាក្រុមមនុស្សមួយក្រុមក្នុងចំណោមពួកមនុស្សដំបូងៗបង្អស់ដែលរស់នៅលើ ទឹកដីដ៏ធំធេងនៃតំបន់អាស៊ីអាគ្នេយ៍។ ភស្តុតាងខាងបុរាណវត្ថុវិទ្យាបង្ហាញថា នៅលើទឹកដីកម្ពុជា មានមនុស្សរស់នៅចាប់តាំងពីសម័យបុរេប្រវត្តិសាស្ត្រមក ដូចជា លលាដ៍ក្បាលនិងផ្លឹងមនុស្សដែល បានរកឃើញនៅស្ថានីយសំរោងសែន ស្រុកកំពង់លែង ខេត្តកំពង់ឆ្នាំង ចុះកាលបរិច្ឆេទ១១៥០០ឆ្នាំ មុនគ.ស។ អាណាចក្រហូណានមានអាយុកាលពីសតវត្សរ៍ទី១ដល់ទី៦នៃគ.ស. បន្ទាប់មកអាណាចក្រ ចេនឡាបានចាប់ផ្តើមពីសតវត្សរ៍ទី៦ដល់ទី៨នៃគ.ស. ហើយបានក្លាយជាអាណាចក្រអង្គរដែលលាត សន្ធិដ៏ធំធេង ក្នុងតំបន់អាស៊ីអាគ្នេយ៍ចាប់ពីសតវត្សរ៍ទី៩ដល់ទី១៥នៃគ.ស.។ អាណាចក្រនេះបាន បន្សល់ទុកនូវប្រាសាទបុរាណរាប់ពាន់ដោយរាប់បញ្ចូលទាំងប្រាសាទអង្គរវត្តដ៏ល្បីល្បាញផងដែរ។ កិត្យានុភាពរបស់អាណាចក្រអង្គរបានធ្លាក់ចុះចាប់ពីឆ្នាំ១៤៣១មក ហើយចាប់ពីឆ្នាំ១៨៦៣ដល់ ឆ្នាំ១៩៥៣ ប្រទេសកម្ពុជាបានស្ថិតនៅក្រោមអាណាព្យាបាលបារាំង។

បច្ចុប្បន្នកាលនេះ ជនជាតិខ្មែរគឺជាក្រុមជនជាតិមានចំនួនច្រើនប្រមាណជា៩០%នៃចំនួន ប្រជាជនសរុបនៅប្រទេសកម្ពុជា។ ជនជាតិខ្មែរមានវប្បធម៌ ទំនៀមទម្លាប់ប្រពៃណី និងភាសារបស់ខ្លួន ជាយុវយោធាណាស់មកហើយ។ ភាគច្រើននៃជនជាតិខ្មែរជាអ្នកកាន់ព្រះពុទ្ធសាសនា។

ភាសាខ្មែរដែលជាភាសាមរតកផ្ទាល់នៃភាសាខ្មែរបុរាណ គឺជាភាសាមួយក្នុងចំណោមភាសា ប្រមាណជា១៤៤នៃសាខាភាសាមន ខ្មែរក្នុងអម្បូរភាសាអូស្ត្រូអាស៊ី។ ភាសាខ្មែរបុរាណនៅតែមាន សារៈសំខាន់ ដោយហេតុថា ភាសាមួយចំនួននៅក្នុងតំបន់អាស៊ីអាគ្នេយ៍ ដូចជាភាសាថៃ ភាសាឡាវ ភាសាកូរ ភាសាឡា ភាសាស្បៀង និងភាសាជនជាតិដើមភាគតិចដទៃទៀត សុទ្ធតែទទួលឥទ្ធិពលពី ភាសាខ្មែរ។ ចំណែកឯភាសាខ្មែរផ្ទាល់ក៏បានវិវត្តក្នុងប្រវត្តិដ៏យូរលង់របស់ខ្លួន និងបានទទួលឥទ្ធិពលពី ភាសានិងវប្បធម៌ឥណ្ឌាភាគខាងត្បូង ដែលជាហេតុនាំឱ្យមានការខ្ចីពាក្យពីភាសាសំស្ក្រឹតនិងភាសា បាលីមកប្រើក្នុងភាសាខ្មែរ ដែលភាគច្រើនក្នុងវិស័យទស្សនវិជ្ជា សាសនា ច្បាប់ រដ្ឋបាល អប់រំ ផ្នែក បច្ចេកទេសនានា ជាដើម។ ដោយហេតុថាប្រទេសកម្ពុជាស្ថិតនៅក្រោមអាណាព្យាបាលបារាំងដិត មួយសតវត្សរ៍ ភាសាខ្មែរក៏បានទទួលឥទ្ធិពលពីភាសាបារាំង ហើយភាសានេះត្រូវបានប្រើជាភាសា សំខាន់មួយ។ ភាសាបារាំងបានចាប់ផ្តើមថយចុះឥទ្ធិពល ចាប់ពីពាក់កណ្តាលទី២នៃសតវត្សរ៍ទី២០ ក្រោយប្រទេសកម្ពុជាទទួលបានឯករាជ្យ។ ចាប់តាំងពីឆ្នាំ១៩៩៣ ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាអនុវត្តនយោបាយ ប្រជាធិបតេយ្យសេរីពហុបក្សនិងដោយសារឥទ្ធិពលនៃសាកលការប្រនីយកម្ម ភាសាអង់គ្លេសបានក្លាយជា ភាសាសំខាន់មួយ។

ទន្ទឹមនឹងការវិវត្តនេះ អក្សរខ្មែរក៏មានប្រវត្តិដ៏យូរលង់របស់ខ្លួនផងដែរ។ សិលាចារឹករាប់រយផ្ទាំង ដែលមានចុះកាលបរិច្ឆេទពីសតវត្សរ៍ទី៧ដល់ទី១៥នៃគ.ស. ដែលត្រូវបានគេរកឃើញរហូតមកដល់ សព្វថ្ងៃនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា នៅភាគខាងត្បូងនៃប្រទេសវៀតណាម នៅប្រទេសថៃ និង នៅប្រទេសឡាវ ជាអំណះអំណាងអំពីអតីតភាពនិងកិត្យានុភាពនៃភាសាខ្មែរបុរាណ។ សិលាចារឹកនៅ អង្គរបុរីចុះកាលបរិច្ឆេទឆ្នាំ៦១១នៃគ.ស. ត្រូវបានចាត់ទុកថាជាសិលាចារឹកជាភាសាខ្មែរដំបូងដែល បានខ្ចីអក្សរព្រហ្មនៃឥណ្ឌាភាគខាងត្បូង។ អក្សរខ្មែរបុរាណនេះមានការវិវត្តធំៗចំនួនដប់ប្រាំបួន មកដល់បច្ចុប្បន្ន ដែលមានប្រភេទពីរសណ្ឋានគឺអក្សរមូលនិងអក្សរជ្រៀង។

-គោលនយោបាយភាសា- ត្រូវបានធ្វើស្ថាប័ននីយកម្មក្នុងបរិបទប្រទេសជាច្រើនក្នុងពិភពលោក ក៏ដូចជាក្នុងតំបន់ប្រមាណជិតបួនទសវត្សរ៍មកហើយ ហើយការរៀបចំ -គោលនយោបាយភាសា- នីមួយៗ នោះធ្វើឱ្យមានការផ្លាស់ប្តូរជាវិជ្ជមានក្នុងការប្រើភាសារបស់ខ្លួនសម្រាប់ជាមូលដ្ឋានគ្រឹះនៃ សុខដុមនីយកម្មសង្គមនិងកំណើនសេដ្ឋកិច្ច។

ក្នុងបច្ចុប្បន្ននេះ ការប្រើភាសាខ្មែរដូចជាសំណេរ ការបន្តិសូរភាសា កូនវេយ្យាករណ៍ខ្មែរ ជាដើម នៅពុំទាន់មានលក្ខណៈស្តង់ដារគ្រប់គ្រាន់នៅឡើយ ថ្វីត្បិតតែយើងបានយកវចនានុក្រមខ្មែរចោះពុម្ព ត្រាទី៥ ដោយវិទ្យាស្ថានពុទ្ធសាសនបណ្ឌិត្យឆ្នាំ១៩៦៧-១៩៦៨ ជាគោលក៏ដោយ។ ជាងនេះទៅទៀត អស់រយៈពេលជាងកន្លះសតវត្សរ៍មកហើយ វចនានុក្រមនេះក៏នៅមិនទាន់ត្រូវបានធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្មឱ្យ ស្របទៅនឹងសេចក្តីត្រូវការក្នុងការប្រើភាសាខ្មែរនៅឡើយ។

ម្យ៉ាងវិញទៀត ការប្រើភាសាខ្មែរតាមប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយមាន ទូរទស្សន៍ វិទ្យុ បណ្តាញសង្គម នានា បណ្តាញសារព័ត៌មាន ប្រព័ន្ធអ៊ីនធឺណិត។ល។ និងលើរូបសញ្ញា ឈ្មោះស្ថាប័ន ឈ្មោះប្រទេស ឈ្មោះទីកន្លែង នៅមានកំហុសច្រើននិងមិនទាន់ឯកភាពគ្នា។

ទោះជាស្ថិតក្នុងស្ថានភាពដូចនេះក៏ដោយ ក៏តម្រូវការប្រើភាសាខ្មែរនៅតែមានការកើនឡើង ខ្ពស់ដែរ ជាពិសេស ក្នុងវិស័យពាណិជ្ជកម្ម ទេសចរណ៍ បរិស្ថាន បច្ចេកវិទ្យាគមនាគមន៍ និងព័ត៌មាន។ល។ ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងការរីកចម្រើនយ៉ាងលឿននៃវិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេកវិទ្យា សង្គម និងសេដ្ឋកិច្ច។

ក្នុងគោលបំណងលើកកម្ពស់ភាសាខ្មែរ រដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាកំណត់ថា ភាសានិងអក្សរដែលប្រើជាផ្លូវការគឺភាសានិងអក្សរខ្មែរ ហើយរដ្ឋមានកាតព្វកិច្ចការពារនិងពង្រីក ភាសាខ្មែរឱ្យសមស្របនឹងសេចក្តីត្រូវការ។

អនុលោមតាមន័យខាងលើនេះ រាជរដ្ឋាភិបាលបានបង្កើតក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរនិងដាក់ ចេញគោលនយោបាយជាតិស្តីពីភាសាខ្មែរនេះ សម្រាប់ជាផែនទីបង្ហាញផ្លូវ ដើម្បីធានាការអភិរក្ស ការអភិវឌ្ឍ ទំនើបកម្ម ការឯកភាពក្នុងការប្រើភាសាខ្មែរ និងដោះស្រាយបញ្ហាទាំងឡាយទាក់ទងនឹង ភាសាខ្មែរ។

២. ចក្ខុវិស័យ

គោលនយោបាយជាតិស្តីពីភាសាខ្មែរមានចក្ខុវិស័យលើកកម្ពស់កិត្យានុភាពភាសាខ្មែរប្រកប ដោយនិរន្តរភាពដើម្បីរក្សាអត្តសញ្ញាណជាតិខ្មែរ។

៣. គោលបំណង

គោលនយោបាយជាតិស្តីពីភាសាខ្មែរមានគោលបំណងអភិរក្សនិងអភិវឌ្ឍភាសាខ្មែរប្រកបដោយ ភាពសុខដុម។

៤. គោលដៅ

គោលនយោបាយជាតិស្តីពីភាសាខ្មែរមានគោលដៅ៖

- ៤.១- បង្កើតយន្តការនិងកំណត់គោលការណ៍ក្នុងការអភិរក្សនិងការអភិវឌ្ឍភាសាខ្មែរ
- ៤.២- បង្កើនការប្រើភាសាខ្មែរជាភាសាយានដើម្បីទទួលយកចំណេះដឹងនិងជំនាញផ្សេងៗទៀត

ទូលំទូលាយ។ *[Signature]*

- ៤.៣- ជំរុញនិងលើកកម្ពស់ការប្រើពាក្យនិងបច្ចេកសព្ទជាភាសាខ្មែរ និងជំរុញការប្រើពាក្យនិងបច្ចេកសព្ទកម្ចីឱ្យស្របតាមគោលការណ៍ភាសាជាតិ។
- ៤.៤- ជំរុញនិងលើកកម្ពស់ការប្រើភាសាខ្មែរឱ្យបានទូលំទូលាយនិងត្រឹមត្រូវ។
- ៤.៥- កំណត់និងត្រួតពិនិត្យឱ្យមានឯកភាពក្នុងការប្រើភាសាខ្មែរ។
- ៤.៦- ជំរុញនិងលើកកម្ពស់ការស្រាវជ្រាវ ការប្រមូល ការចងក្រង ការថែរក្សា និងការផ្សព្វផ្សាយឯកសារទាក់ទងនឹងភាសាខ្មែរ។

៥. យុទ្ធសាស្ត្រ

ដើម្បីសម្រេចបាននូវចក្ខុវិស័យ គោលបំណង និងគោលដៅដែលបានកំណត់ខាងលើ និងដើម្បីឱ្យគោលនយោបាយជាតិស្តីពីភាសាខ្មែរនេះអនុវត្តទៅប្រកបដោយភាពល្អនិងមានប្រសិទ្ធភាព ត្រូវមានយុទ្ធសាស្ត្រដូចខាងក្រោម៖

- ៥.១- បង្កើតយន្តការនិងកំណត់គោលការណ៍ក្នុងការអភិរក្សនិងការអភិវឌ្ឍភាសាខ្មែរ
 - ៥.១.១- ពង្រឹងអភិបាលកិច្ចល្អក្នុងក្របខណ្ឌយន្តការនានាទាក់ទងនឹងភាសាខ្មែរ។
 - ៥.១.២- រៀបចំលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តនិងយន្តការនានាដើម្បីអនុវត្តគោលនយោបាយនេះឱ្យមានប្រសិទ្ធភាព។
 - ៥.១.៣- បណ្តុះបណ្តាលធនធានមនុស្សដើម្បីអភិរក្សនិងអភិវឌ្ឍភាសាខ្មែរ។
 - ៥.១.៤- កំណត់ឱ្យមានកម្មវិធីរៀនភាសាខ្មែរនៅគ្រឹះស្ថានសិក្សាឯកជន។
 - ៥.១.៥- ពង្រឹងនិងពង្រីកកិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាតិនិងអន្តរជាតិពាក់ព័ន្ធនឹងភាសាខ្មែរ។
- ៥.២- បង្កើនការប្រើភាសាខ្មែរជាភាសាយាន ដើម្បីទទួលយកចំណេះដឹងនិងជំនាញផ្សេងៗឱ្យបានទូលំទូលាយ
 - ៥.២.១- ជំរុញការចងក្រង ការរៀបរៀង ការនិពន្ធ និងការផ្សព្វផ្សាយឯកសារភាសាខ្មែរ។
 - ៥.២.២- លើកទឹកចិត្តការបកប្រែសៀវភៅ ឯកសារនានាពីភាសាបរទេសមកជាភាសាខ្មែរ។
 - ៥.២.៣- យកចិត្តទុកដាក់ការប្រើភាសាខ្មែរក្នុងផ្នែកបច្ចេកវិទ្យា។
- ៥.៣- ជំរុញនិងលើកកម្ពស់ការប្រើពាក្យនិងបច្ចេកសព្ទជាភាសាខ្មែរ ព្រមទាំងពាក្យនិងបច្ចេកសព្ទកម្ចីឱ្យស្របតាមគោលការណ៍ភាសាជាតិ
 - ៥.៣.១- ផ្សព្វផ្សាយអំពីការប្រើភាសាខ្មែរនិងសមិទ្ធផលរបស់ក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរតាមប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយជាតិ ឯកជន និងមធ្យោបាយផ្សេងៗទៀត ដើម្បីអនុវត្តឱ្យបានទូលំទូលាយ។
 - ៥.៣.២- សម្របសម្រួលការបង្កើតពាក្យនិងបច្ចេកសព្ទជាភាសាខ្មែរជាមួយក្រសួង ស្ថាប័នរដ្ឋ និងផ្នែកឯកជននានា។
 - ៥.៣.៣- កំណត់គោលការណ៍ស្តីពីការកត់សរសេរភាសាបរទេសជាអក្សរខ្មែរនិងការកត់សរសេរភាសាខ្មែរជាអក្សរឡាតាំងបែបខ្មែរ។
- ៥.៤- ជំរុញនិងលើកកម្ពស់ការប្រើភាសាខ្មែរឱ្យបានទូលំទូលាយនិងត្រឹមត្រូវ
 - ៥.៤.១- រៀបរៀងវេយ្យាករណ៍ខ្មែរស្តង់ដារនិងធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្មវចនានុក្រមភាសាខ្មែរនិងសម្រាប់ប្រើប្រាស់បច្ចេកសព្ទ។

(Signature)

៥.៤.២. អភិវឌ្ឍនិងបង្កើតពាក្យថ្មីៗនៅក្នុងជំនាញនិងវិស័យផ្សេងៗ។

៥.៤.៣. ពិនិត្យតាមដាននិងកែតម្រូវការប្រើភាសានិងអក្សរខ្មែរ។

៥.៥. កំណត់និងត្រួតពិនិត្យឱ្យមានឯកភាពក្នុងការប្រើភាសាខ្មែរ

៥.៥.១. កំណត់គោលការណ៍នានាឱ្យមានឯកភាពក្នុងការប្រើភាសាខ្មែរ។

៥.៥.២. ត្រួតពិនិត្យនិងកែតម្រូវការប្រើភាសានិងអក្សរខ្មែរ។

៥.៦. ជំរុញនិងលើកកម្ពស់ការស្រាវជ្រាវ ការប្រមូល ការចងក្រង ការថែរក្សា និងការផ្សព្វផ្សាយឯកសារទាក់ទងនឹងភាសាខ្មែរ

៥.៦.១. លើកកម្ពស់ការស្រាវជ្រាវ ការប្រមូល ការចងក្រងឯកសារទាក់ទងនឹងភាសាខ្មែរ។

៥.៦.២. អភិរក្សឯកសារទាក់ទងនឹងភាសាខ្មែរ។

៥.៦.៣. ពង្រីកការផ្សព្វផ្សាយឯកសារទាក់ទងនឹងភាសាខ្មែរ។

៦. ថែទាំសកម្មភាព

ដើម្បីសម្រេចបានយុទ្ធសាស្ត្រខាងលើ ត្រូវមានសកម្មភាពដូចខាងក្រោម៖

៦.១. ការបង្កើតយន្តការ

ដើម្បីគាំទ្រដំណើរការអនុវត្តគោលនយោបាយជាតិស្តីពីភាសាខ្មែរ ត្រូវបង្កើតយន្តការដូចខាងក្រោម៖

៦.១.១. ក្រុមប្រឹក្សាជាតិទទួលបន្ទុកភាសាខ្មែរ មានអគ្គលេខាធិការដ្ឋានមួយជាសេនាធិការ។

៦.១.២. គណៈកម្មការបច្ចេកទេសសម្រាប់កិច្ចដំណើរការការងារតាមការចាំបាច់។

៦.១.៣. គណៈកម្មការអន្តរក្រសួងទទួលបន្ទុកត្រួតពិនិត្យការប្រើភាសានិងអក្សរខ្មែរ។

៦.១.៤. ក្រុមការងារចំពោះកិច្ច។

៦.២. ការបង្កើតក្របខណ្ឌគតិយុត្ត

ដើម្បីគាំទ្រដំណើរការអនុវត្តគោលនយោបាយជាតិស្តីពីភាសាខ្មែរ ត្រូវបង្កើតក្របខណ្ឌគតិយុត្តដូចខាងក្រោម៖

៦.២.១. លិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តស្តីពីការបង្កើតក្រុមប្រឹក្សាជាតិទទួលបន្ទុកភាសាខ្មែរ។

៦.២.២. លិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តពាក់ព័ន្ធនឹងការប្រើភាសានិងអក្សរខ្មែរ។

៦.២.៣. លិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តពាក់ព័ន្ធនឹងការបង្កើតគណៈកម្មការឬក្រុមការងារទាក់ទងនឹងភាសានិងអក្សរខ្មែរ។

៦.៣. ការគាំទ្រហិរញ្ញវត្ថុ

ដើម្បីគាំទ្រដំណើរការអនុវត្តគោលនយោបាយជាតិស្តីពីភាសាខ្មែរ ត្រូវមានធនធានហិរញ្ញវត្ថុដូចខាងក្រោម៖

៦.៣.១. ថវិកាជាតិដែលជាកញ្ចប់ថវិកាបេសឺស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី ឬថវិកាជាតិដែលជាកញ្ចប់ថវិកាបេសឺស្តីការស្រាវជ្រាវ ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ។

៦.៣.២. អំណោយនិងវិភាគទានពីដៃគូអភិវឌ្ឍ អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល វិស័យឯកជននិងសប្បុរសជននានា។

(Signature)

៦.៤. ការបណ្តុះបណ្តាលធនធានមនុស្ស

ដើម្បីគាំទ្រដំណើរការអនុវត្តគោលនយោបាយជាតិស្តីពីភាសាខ្មែរ ត្រូវមានធនធានមនុស្សនិង ការបណ្តុះបណ្តាលដូចខាងក្រោម៖

- ៦.៤.១. ឥស្សរជនដែលមានចំណេះដឹងនិងបទពិសោធន៍ផ្នែកភាសាខ្មែរ។
- ៦.៤.២. អ្នកជំនាញគ្រប់វិស័យទាក់ទងនឹងបច្ចេកសព្ទជាភាសាខ្មែរ។
- ៦.៤.៣. មន្ត្រីក្របខណ្ឌនិង/ឬមន្ត្រីជាប់កិច្ចសន្យា។
- ៦.៤.៤. ការបណ្តុះបណ្តាលលើកកម្ពស់ស្មារតីស្រឡាញ់ភាសាជាតិ និងលើកកម្ពស់សមត្ថភាព ទាក់ទងនឹងភាសាខ្មែរ។

៦.៥. ដំណើរការអនុវត្តគម្រោង

ក្នុងដំណើរការអនុវត្តគម្រោងនេះ ត្រូវរៀបចំផែនការសកម្មភាពសម្រាប់ការងារនីមួយៗ ដែលចែកជាផែនការសកម្មភាពរយៈពេលខ្លី មធ្យម និងវែង។

៧. ការតាមដានត្រួតពិនិត្យនិងការវាយតម្លៃ

ដើម្បីលើកកម្ពស់ប្រសិទ្ធភាពក្នុងការអនុវត្តគោលនយោបាយជាតិស្តីពីភាសាខ្មែរ ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ត្រូវ៖

- ៧.១. បង្កើតយន្តការសម្រាប់ការតាមដានត្រួតពិនិត្យ កែតម្រូវ និងការវាយតម្លៃលើការអនុវត្ត គោលនយោបាយនេះ ដើម្បីវិភាគលើលទ្ធផលនៃការងារប្រតិបត្តិ ឬកសប្រលទ្ធផលការងារ ដែលសម្រេចបាន បញ្ហាប្រឈម និងផលប៉ះពាល់នានា ព្រមទាំងលើកទិសដៅអនុវត្តបន្ត។
- ៧.២. លទ្ធផលនៃការវាយតម្លៃត្រូវយកជាមូលដ្ឋានសម្រាប់ការកែលម្អការងារប្រតិបត្តិដែលនៅខ្វះខាត ការកែដំណោះស្រាយនៃបញ្ហាប្រឈមនានា ដើម្បីរៀបចំផែនការការងារថ្មីឱ្យបានសមស្រប។
- ៧.៣. ការវាយតម្លៃប្រសិទ្ធភាពការងារត្រូវធ្វើឡើងក្នុងក្របខណ្ឌក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ និងអង្គភាព ក្រោមឱវាទនីមួយៗនៃរចនាសម្ព័ន្ធគ្រប់គ្រង។

៨. សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

គោលនយោបាយជាតិស្តីពីភាសាខ្មែរនេះ ត្រូវបានបង្កើតឡើងដើម្បីលើកកម្ពស់ឧត្តមភាព ភាសាជាតិនិងជំរុញឱ្យមានការឯកភាពគ្នាក្នុងការប្រើភាសាជាតិ ដូចជាសំណេរ អំណាន ការបង្កើតពាក្យ កម្ចីពាក្យ ជាដើម ដោយធានាបាននូវការអភិរក្សនិងការអភិវឌ្ឍភាសាខ្មែរ។

គោលនយោបាយនេះ គឺជាការឆ្លុះបញ្ចាំងនូវការធ្វើកំណែទម្រង់របស់រាជរដ្ឋាភិបាលនិងជា ផែនទីបង្ហាញផ្លូវសម្រាប់ក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ និងក្រសួង ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ បំពេញបេសកកម្មដ៏ ពិសិដ្ឋរបស់ខ្លួន ដើម្បីឈានទៅសម្រេចចក្ខុវិស័យ គោលបំណង និងគោលដៅដែលបានកំណត់។

ក្នុងការអនុវត្តគោលនយោបាយនេះឱ្យបានជោគជ័យ រាជរដ្ឋាភិបាលសង្ឃឹមយ៉ាងមុតមាំថានឹង មានការចូលរួមគាំទ្រពីគ្រប់ក្រសួង ស្ថាប័ន និងភាគីពាក់ព័ន្ធ ទាំងស្រុក និង

ហិរញ្ញវត្ថុ។ *[Signature]*

សន្ទនាទូទៅ

- ១- បច្ចេកសព្ទ សំដៅដល់ពាក្យដែលមានន័យជាក់លាក់សម្រាប់ប្រើក្នុងវិស័យ ឬជំនាញណាមួយ។
- ២- ភាសាខ្មែរ សំដៅដល់ភាសានិយាយ ភាសាសរសេរ និងអក្សរខ្មែរ។
- ៣- ភាសាជាតិ សំដៅដល់ភាសាដែលប្រើជាផ្លូវការក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។
- ៤- រូបសញ្ញា សំដៅដល់ស្លាកប្លង់កាយីហោ ផ្លាកពាណិជ្ជកម្ម លក្ខណៈសញ្ញា បង្ហា បង្ហាត ប៉ាណូ អាហ្វីស ស្ស៊ុត បណ្ណប្រកាស ខិត្តបណ្ណ អក្សរចារឹក នៅតាមទីសាធារណៈ ជាដើម។
- ៥- ស្តង់ដារ សំដៅដល់ក្បួនខ្នាតគំរូមានលក្ខណៈសមស្របដែលអ្នកប្រើ ភាសាខ្មែរភាគច្រើនអាចទទួលយកបាន។
- ៦- វេយ្យាករណ៍ខ្មែរស្តង់ដារ សំដៅដល់វេយ្យាករណ៍ដែលអ្នកចេះដឹងបានចងក្រងឡើងដោយ មានការទទួលស្គាល់ពីសំណាក់អ្នកប្រើភាសាខ្មែរ។
- ៧- សុខដុមនីយកម្មភាសាខ្មែរ សំដៅដល់ការបង្កើតឱ្យមានការស្រុះស្រួលគ្នាលើការប្រើភាសា និងអក្សរខ្មែរ។
- ៨- ស្ថាប័ននីយកម្ម សំដៅដល់ការរៀបចំការងារទាក់ទងនឹងភាសាឱ្យមានរចនា សម្ព័ន្ធនិងការគ្រប់គ្រង ការទទួលខុសត្រូវច្បាស់លាស់ដើម្បី ធានានិរន្តរភាព។
- ៩- អក្សរឡាតាំងបែបខ្មែរ សំដៅដល់ការកត់សរសំឡេងភាសាខ្មែរជាអក្សរឡាតាំងដែល អាចបន្ស៊ីគ្នាបានជាមួយភាសាបរទេស។
- ១០- ការអភិរក្សនិងការអភិវឌ្ឍភាសាខ្មែរ សំដៅដល់ការធ្វើឱ្យភាសាខ្មែរមានការរីកចម្រើនស្របទៅ តាមតម្រូវការនៃវឌ្ឍនភាពសង្គម ដោយរក្សាបាននូវអត្តសញ្ញាណ ភាសាខ្មែរ។

